

налитъ, а да се усилиятъ кордоните край границата на двата пашалъка. Обявило се също, особно на пашите, че Сърбия ще пази непокътната границата си, ала ще приема въ свойте карантини всъкиго — биль той турчинъ или християнинъ — щомъ потърси убежище въ Сърбия, ако си е прѣдалъ прѣдварително оржието. А на срѣбското население въ княжеството се съобщава чрѣзъ прокламация, че буната нѣма никакво отношение къмъ Сърбия, че неговото спокойствие и благосъстояние сѫ осигурени чрѣзъ дадените му отъ султана фермани и хатишерифи. Прокламацията завършва: „Азъ се надѣвамъ, че всички жители на Сърбия ще изпълнятъ своя дѣлгъ и тази моя поржка, съ което ще покажатъ сѫщо своята послушность и привързаностъ къмъ правителството. Но ако нѣкой би се осмѣлилъ да направи опитъ да се намѣси въ казаното движение и по този начинъ прѣстъпилъ тая Моя височайша поржка, той ще бѫде смѣтанъ за нарушитель на мира и противникъ на правителството и, като такъвъ, ще бѫде подложенъ на най-строго наказание“¹⁾). Въ дадения сулчай князъ Михаилъ постъпва тъкмо тъй, както е постъпилъ и Милошъ прѣзъ 1835 г.²⁾)

Не ще съмнѣние, че турцитъ, особно мѣстните власти, не биха могли да искатъ повече отъ срѣбския князъ, който съзнателно си затваря очите прѣдъ грозната участъ на обнадежденото отъ него население. Наистина, причините на възстанието сѫ отъ такова естество, че българите въ Нишко пакъ биха се подигнали противъ тѣхъ, но това биха направили на по-сгодно време и съ по-солидна организация. А тъй тѣ още на първия денъ сѫ се видѣли безъ муниции, като сѫ вѣрвали, че срѣбското правителство ще ги снабди съ такива, въ случай че турските власти се откажатъ да прѣговорятъ съ неговите прѣставители, както и става. И непосрѣдствените резултати на тази игра не сѫ нищо друго, освѣнъ 150 изгорени села между Нишъ и София³⁾, хиляди души избити, още толкова отвлѣчени, безчестни, мъчени и не по-малко отъ 10,000 души избѣгали въ Сърбия,

¹⁾ Романски, стр. 47—48. Вижъ сѫщо „Сербските народни новини“, г. VII, бр. 27, стр. 108, кол. 1—2 отъ 6 април 1844 г., както и Blanque — Voyage en Bulgarie pendant l'année 1841, Paris, 1843, стр. 178—179.

²⁾ Романски, стр. 10. Интересно е, че до като нашиятъ авторъ се държи извинително къмъ Михаила (стр. 47), срѣбскиятъ го обвинява въ цитирания вѣстникъ.

³⁾ Сербските народни новини, г. VII, бр. 37, стр. 147.